

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (czwarta izba)

z dnia 14 stycznia 2021 r. *

[Tekst sprostowany postanowieniem z dnia 12 maja 2021 r.]

Odesłanie prejudycjalne – Kontrole graniczne, azyl i imigracja – Ochrona międzynarodowa – Normy dotyczące przyjmowania osób ubiegających się o ochronę międzynarodową – Dyrektywa 2013/33/UE – Obywatel państwa trzeciego, który udał się z jednego państwa członkowskiego Unii Europejskiej do innego, lecz o udzielenie ochrony międzynarodowej zwrócił się jedynie w tym ostatnim – Decyzja o przekazaniu do pierwszego państwa członkowskiego – Rozporządzenie (UE) nr 604/2013 – Dostęp osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową do rynku pracy

W sprawach połączonych C-322/19 i C-385/19

mających za przedmiot wnioski o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożone przez High Court (wysoki trybunał, Irlandia) (C-322/19) i przez International Protection Appeals Tribunal (trybunał odwoławczy ds. ochrony międzynarodowej, Irlandia) (C-385/19) postanowieniami z dnia 25 marca 2019 r. i 16 maja 2019 r., które wpłynęły do Trybunału odpowiednio w dniach 23 kwietnia 2019 r. i 16 maja 2019 r., w postępowaniach:

K.S.,

M.H.K.

przeciwko

International Protection Appeals Tribunal,

Minister for Justice and Equality,

Ireland,

Attorney General (C-322/19),

oraz

R.A.T.,

D.S.

przeciwko

Minister for Justice and Equality (C-385/19),

* Język postępowania: angielski.

TRYBUNAŁ (czwarta izba),

w składzie: M. Vilaras, prezes izby, N. Piçarra (sprawozdawca), D. Šváby, S. Rodin i K. Jürimäe, sędziowie,

rzecznik generalny: J. Richard de la Tour,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

rozważywszy uwagi, które przedstawili:

- [sprostowane postanowieniem z dnia 12 maja 2021 r.] w imieniu K.S. – M. Conlon, SC, E. Dornan i P. O'Shea, BL oraz B. Burns, solicitor,
- [sprostowane postanowieniem z dnia 12 maja 2021 r.] w imieniu M.H.K. – M. Conlon, SC, E. Dornan i P. O'Shea, BL, oraz B. Burns, solicitor,
- [sprostowane postanowieniem z dnia 12 maja 2021 r.] w imieniu R.A.T. – M. Conlon, SC, E. Dornan, BL, oraz B. Burns, solicitor,
- [sprostowane postanowieniem z dnia 12 maja 2021 r.] w imieniu D.S. – M. Conlon, SC, E. Bouchared, BL, oraz S. Bartels, solicitor,
- [sprostowane postanowieniem z dnia 12 maja 2021 r.] w imieniu Minister for Justice and Equality oraz Irlandii – M. Browne, G. Hodge i A. Joyce, w charakterze pełnomocników, których wspierali R. Barron, SC i S.-J. Hillery, BL,
- w imieniu Komisji Europejskiej – A. Azéma, C. Ladenburger i J. Tomkin, w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 3 września 2020 r.,

wyduje następujący

Wyrok

- 1 Wnioski o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczą wykładni art. 15 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/33/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia norm dotyczących przyjmowania wnioskodawców ubiegających się o ochronę międzynarodową (Dz.U. 2013, L 180, s. 96).
- 2 Wnioski te zostały złożone w ramach sporów, po pierwsze, między K.S. i M.H.K. a International Protection Appeals Tribunal (trybunałem odwoławczym ds. ochrony międzynarodowej, Irlandia), Minister for Justice and Equality (ministrem sprawiedliwości i równouprawnienia, Irlandia), Irlandią oraz Attorney General, jak również, po drugie, między R.A.T. i D.S. a Minister for Justice and Equality (ministrem sprawiedliwości i równouprawnienia, Irlandia), dotyczących zgodności z prawem decyzji odmawiających im dostępu do rynku pracy jako osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową, o których przekazanie do innego państwa członkowskiego wniesiono na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 604/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie

wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca (Dz.U. 2013, L 180, s. 31, zwanego dalej „rozporządzeniem Dublin III”).

Ramy prawne

Prawo Unii

Dyrektywa 2013/33

- 3 Dyrektywa 2013/33 uchyliła i zastąpiła – ze skutkiem od dnia 21 lipca 2015 r. – dyrektywę Rady 2003/9/WE z dnia 27 stycznia 2003 r. ustanawiającą minimalne normy dotyczące przyjmowania osób ubiegających się o azyl (Dz.U. 2003, L 31, s. 18).

- 4 Motywy 8, 11, 23 i 33 dyrektywy 2013/33 mają następujące brzmienie:

„(8) Aby zapewnić równe traktowanie wnioskodawców na obszarze całej Unii, niniejsza dyrektywa powinna być stosowana na wszystkich etapach i we wszystkich rodzajach postępowań w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej, we wszystkich miejscach oraz ośrodkach przyjmujących wnioskodawców, tak długo, jak wolno im pozostać na terytorium państw członkowskich jako wnioskodawcom.

[...]

(11) Należy ustanowić normy dotyczące przyjmowania wnioskodawców, wystarczające do zapewnienia im godnego poziomu życia i porównywalnych warunków życia we wszystkich państwach członkowskich.

[...]

(23) W celu promowania samowystarczalności wnioskodawców oraz ograniczenia znacznych rozbieżności między państwami członkowskimi, istotne jest określenie jasnych norm dotyczących dostępu wnioskodawców do rynku pracy.

[...]

(33) Zgodnie z art. 1 i 2 oraz art. 4a ust. 1 Protokołu nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, który jest załączony do TUE i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), oraz bez uszczerbku dla art. 4 tego protokołu, Zjednoczone Królestwo oraz Irlandia nie uczestniczą w przyjmowaniu niniejszej dyrektywy, nie są nią związane ani jej nie stosują”.

- 5 Artykuł 2 owej dyrektywy, zatytułowany „Definicje”, przewiduje:

„Na użytek niniejszej dyrektywy:

[...]

b) »wnioskodawca« oznacza obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca, który złożył wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, w odniesieniu do którego nie została jeszcze podjęta ostateczna decyzja;

[...]

- f) »warunki przyjmowania« oznaczają pełen zestaw środków, które państwa członkowskie przyznają wnioskodawcom zgodnie z niniejszą dyrektywą;
- g) »świadczenia materialne w ramach przyjmowania« oznaczają warunki przyjmowania, które obejmują zakwaterowanie, wyżywienie i odzież świadczone w naturze lub jako świadczenia pieniężne, talony, lub połączenie tych trzech form pomocy oraz dzienne diety;

[...]”.

- 6 Artykuł 15 dyrektywy 2013/33, zatytułowany „Zatrudnienie”, stanowi:

„1. Państwa członkowskie zapewniają wnioskodawcom dostęp do rynku pracy nie później niż 9 miesięcy od dnia złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, jeżeli właściwy organ nie podjął jeszcze decyzji w pierwszej instancji, a wnioskodawca nie ponosi odpowiedzialności za tę zwłokę.

2. Państwa członkowskie podejmują decyzję dotyczącą warunków przyznania wnioskodawcy dostępu do rynku pracy zgodnie ze swoim prawem krajowym, zapewniając jednocześnie wnioskodawcom faktyczny dostęp do rynku pracy.

[...]

3. Dostęp do rynku pracy nie może zostać cofnięty podczas trwania postępowania odwoławczego w przypadku, gdy odwołanie się od decyzji odmownej w zwykłym trybie ma skutek zawieszający, do momentu doręczenia odmownej decyzji w sprawie odwołania”.

Dyrektywa 2013/32/UE

- 7 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej (Dz.U. 2013, L 180, s. 60) uchyliła i zastąpiła, ze skutkiem od dnia 21 lipca 2015 r., dyrektywę Rady 2005/85/WE z dnia 1 grudnia 2005 r. w sprawie ustanowienia minimalnych norm dotyczących procedur nadawania i cofania statusu uchodźcy w państwach członkowskich (Dz.U. 2005, L 326, s. 13).

- 8 Zgodnie z motywami 27 i 58 dyrektywy 2013/32:

„(27) Ze względu na to, że obywatele państw trzecich lub bezpaństwowcy, którzy wyrazili chęć wystąpienia o udzielenie ochrony międzynarodowej, są wnioskodawcami ubiegającymi się o ochronę międzynarodową, powinni oni wywiązywać się z obowiązków i korzystać z praw zgodnie z niniejszą dyrektywą oraz dyrektywą [2013/33] [...].

(58) Zgodnie z art. 1, 2 oraz art. 4a ust. 1 Protokołu nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do TUE i do TFUE oraz bez uszczerbku dla art. 4 tego protokołu, Zjednoczone Królestwo i Irlandia nie uczestniczą w przyjęciu niniejszej dyrektywy, nie są nią związane ani jej nie stosują”.

- 9 Artykuł 2 lit. p) dyrektywy 2013/32 definiuje wyrażenie „pozostawać w państwie członkowskim” jako „pozostawać na terytorium, w tym na granicy lub w strefach tranzytowych państwa członkowskiego, w którym wystąpiono z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej lub w którym wniosek jest rozpatrywany”.

- 10 Artykuł 9 tej dyrektywy, zatytułowany „Prawo do pozostawania w państwie członkowskim do czasu rozpatrzenia wniosku”, w ust. 1 przewiduje:

„Wnioskodawcom zezwala się na pozostawanie w państwie członkowskim, wyłącznie na potrzeby procedury, do czasu podjęcia przez organ rozstrzygający decyzji zgodnie z procedurami obowiązującymi w pierwszej instancji określonymi w rozdziale III. To prawo do pozostawania nie oznacza uprawnienia do otrzymania zezwolenia na pobyt”.

- 11 Artykuł 13 rzeczony dyrektywy, zatytułowany „Obowiązki wnioskodawców”, przewiduje:

„1. Państwa członkowskie nakładają na wnioskodawców obowiązek współpracy z właściwymi organami w celu ustalenia ich tożsamości oraz innych elementów, o których mowa w art. 4 ust. 2 dyrektywy [Parlamentu Europejskiego i Rady] 2011/95/UE [z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie norm dotyczących kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako beneficjentów ochrony międzynarodowej, jednolitego statusu uchodźców lub osób kwalifikujących się do otrzymania ochrony uzupełniającej oraz zakresu udzielanej ochrony (Dz.U. 2011, L 337, s. 9)]. Państwa członkowskie mogą nałożyć na wnioskodawców inne obowiązki w zakresie współpracy z właściwymi organami, o ile obowiązki takie są konieczne dla rozpatrzenia wniosku.

2. Państwa członkowskie mogą postanowić w szczególności, że:

- a) wnioskodawcy są zobowiązani do kontaktowania się z właściwymi organami lub do osobistego stawiennictwa przed nimi, niezwłocznie albo w wyznaczonych terminach;
- b) wnioskodawcy muszą przekazać posiadane przez nich dokumenty mające znaczenie dla rozpatrzenia wniosku, takie jak swoje paszporty;
- c) wnioskodawcy są zobowiązani do informowania właściwych organów o swoim aktualnym miejscu pobytu lub adresie zamieszkania oraz o wszelkich zmianach w tym zakresie w najkrótszym możliwym terminie. [...]
- d) właściwe organy mogą przeszukiwać wnioskodawcę oraz przedmioty, które nosi przy sobie. [...]
- e) właściwe organy mogą wykonywać fotografie wnioskodawcy; oraz
- f) właściwe organy mogą utrzymywać treść ustnych wypowiedzi wnioskodawcy, pod warunkiem że został on o tym uprzednio poinformowany”.

- 12 Artykuł 31 dyrektywy 2013/32, zatytułowany „Procedura rozpatrywania wniosku”, w ust. 3 stanowi:

„Państwa członkowskie zapewniają, aby procedura rozpatrywania wniosku została zakończona w ciągu sześciu miesięcy od złożenia wniosku.

W przypadku gdy wniosek podlega procedurze określonej w rozporządzeniu [Dublin III], wspomniany sześciomiesięczny okres rozpoczyna się w momencie, gdy ustalono państwo członkowskie odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku zgodnie z tym rozporządzeniem, wnioskodawca znajduje się na terytorium tego państwa członkowskiego i zajął się nim właściwy organ.

Państwa członkowskie mogą przedłużyć sześciomiesięczny termin określony w niniejszym ustępie o nie więcej niż kolejne dziewięć miesięcy w przypadku, gdy:

[...]

- c) opóźnienie może być jednoznacznie przypisane niewywiązaniu się przez wnioskodawcę z obowiązków ciążących na nim na mocy art. 13”.

Rozporządzenie Dublin III

- 13 Motywy 11 i 19 rozporządzenia Dublin III mają następujące brzmienie:

„(11) Dyrektywa [2013/33] powinna mieć zastosowanie do postępowania w sprawie ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego, uregulowanego w niniejszym rozporządzeniu, z zastrzeżeniem ograniczeń w stosowaniu tej dyrektywy.

[...]

(19) W celu zapewnienia skutecznej ochrony praw zainteresowanych osób, należy określić gwarancje prawne oraz prawo do skutecznego środka zaskarżenia w odniesieniu do decyzji dotyczących przekazania do odpowiedzialnego państwa członkowskiego, zgodnie w szczególności z art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. W celu zapewnienia przestrzegania prawa międzynarodowego skuteczny środek zaskarżenia w odniesieniu do takich decyzji powinien obejmować zbadanie zarówno stosowania niniejszego rozporządzenia, jak i sytuacji prawnej oraz faktycznej w państwie członkowskim, do którego wnioskodawca jest przekazywany”.

- 14 Artykuł 3 tego rozporządzenia, zatytułowany „Rozpatrywanie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej”, stanowi:

„1. Państwa członkowskie rozpatrują każdy wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej złożony przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca który składa wniosek na terytorium jednego z nich, w tym na granicy lub w strefach tranzytowych. Wniosek jest rozpatrywany przez jedno państwo członkowskie, którym jest państwo, które kryteria wymienione w rozdziale III wskazują jako odpowiedzialne.

2. W przypadku gdy nie można wyznaczyć odpowiedzialnego państwa członkowskiego na podstawie kryteriów wymienionych w niniejszym rozporządzeniu, odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej jest pierwsze państwo członkowskie, w którym wniosek ten został złożony.

Jeżeli przekazanie wnioskodawcy do państwa członkowskiego pierwotnie wyznaczonego jako państwo odpowiedzialne jest niemożliwe, gdyż istnieją istotne powody ku temu, by przypuszczać, że w procedurze azylowej i w warunkach przyjmowania wnioskodawców w tym państwie członkowskim występują wady systemowe, powodujące pojawienie się ryzyka niehumanitarnego lub poniżającego traktowania w rozumieniu art. 4 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, państwo członkowskie dokonujące ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego dalej prowadzi ocenę kryteriów określonych w rozdziale III w celu stwierdzenia, czy inne państwo członkowskie może zostać wyznaczone jako odpowiedzialne.

Jeżeli na mocy niniejszego ustępu nie można przeprowadzić przekazania do żadnego z państw członkowskich wyznaczonych na podstawie kryteriów określonych w rozdziale III ani do pierwszego państwa członkowskiego, w którym złożono wniosek, odpowiedzialnym państwem członkowskim staje się państwo członkowskie prowadzące postępowanie w sprawie ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego.

[...]”.

15 Artykuł 7 wspomnianego rozporządzenia, zatytułowany „Hierarchia kryteriów”, stanowi:

„1. Kryteria ustalania odpowiedzialnego państwa członkowskiego stosuje się w kolejności, w jakiej są one wymienione w niniejszym rozdziale.

2. Państwo członkowskie odpowiedzialne zgodnie z kryteriami określonymi w niniejszym rozdziale ustalane jest na podstawie stanu istniejącego w chwili, w której wnioskodawca po raz pierwszy złożył wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej w państwie członkowskim [...]”.

16 Artykuł 13 tego rozporządzenia, zatytułowany „Wjazd lub pobyt”, stanowi w ust. 1:

„W przypadku gdy ustalono, na podstawie dowodów lub poszlak [...], włącznie z danymi, o których mowa w rozporządzeniu [Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 603/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia systemu Eurodac do porównywania odcisków palców w celu skutecznego stosowania rozporządzenia (UE) nr 604/2013 w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca oraz w sprawie występowania o porównanie z danymi Eurodac przez organy ścigania państw członkowskich i Europol na potrzeby ochrony porządku publicznego, oraz zmieniającym rozporządzenie (UE) nr 1077/2011 ustanawiające Europejską Agencję ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (Dz.U. 2013, L 180, s. 1)], że wnioskodawca przekroczył nielegalnie granicę lądową, morską lub powietrzną państwa członkowskiego, przybywając z państwa trzeciego, państwo członkowskie, do którego w ten sposób wjechał, jest odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej. Odpowiedzialność ta wygasa z upływem dwunastu miesięcy od dnia, kiedy nastąpiło nielegalne przekroczenie granicy”.

17 Artykuł 17 rozporządzenia Dublin III, zatytułowany „Klauzule dyskrecjonalne”, w ust. 1 przewiduje:

„Na zasadzie odstępstwa od art. 3 ust. 1 każde państwo członkowskie może zdecydować o rozpatrzeniu wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej wniesionego w tym państwie przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca, nawet jeżeli za takie rozpatrzenie nie jest odpowiedzialne na podstawie kryteriów ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu”.

18 Artykuł 27 tego rozporządzenia, zatytułowany „Środki zaskarżenia”, stanowi:

„1. Wnioskodawca [...] ma prawo wniesienia do sądu skutecznego środka zaskarżenia w formie odwołania lub wniosku o ponowne rozpoznanie, z powodów faktycznych lub prawnych, decyzji o przekazaniu.

[...]

3. Na użytek odwołań lub wniosków o ponowne rozpoznanie dotyczących decyzji o przekazaniu, państwa członkowskie określają w swoim prawie krajowym, że:

- a) odwołanie lub wnioski o ponowne rozpoznanie daje zainteresowanej osobie prawo do pozostania w zainteresowanym państwie członkowskim do czasu rozstrzygnięcia odwołania lub wniosku o ponowne rozpoznanie; lub
- b) następuje automatyczne zawieszenie przekazania, a zawieszenie to wygasa po upływie pewnego rozsądnego okresu, w którym sąd – po dokonaniu dokładnej i wnikliwej analizy wniosku – podejmuje decyzję, czy odwołanie lub wnioski o ponowne rozpoznanie powoduje zawieszenie przekazania; [...]

[...]”.

- 19 Artykuł 29 rzeczonego rozporządzenia, zatytułowany „Metody i terminy”, przewiduje:

„1. „Przekazanie osoby ubiegającej się [...] z wnioskującego państwa członkowskiego do odpowiedzialnego państwa członkowskiego jest przeprowadzane zgodnie z prawem krajowym wnioskującego państwa członkowskiego, po konsultacjach między zainteresowanymi państwami członkowskimi, tak szybko, jak to jest praktycznie możliwe, a najpóźniej w ciągu sześciu miesięcy od wyrażenia zgody na złożony przez inne państwo członkowskie wniosek o przejęcie lub wtórne przejęcie zainteresowanej osoby lub od ostatecznej decyzji w sprawie odwołania się lub ponownego rozpoznania, w przypadku gdy mają one skutek zawieszający, zgodnie art. 27 ust. 3.

[...]

2. W przypadku gdy nie dokonano przekazania w terminie sześciomiesięcznym, odpowiedzialne państwo członkowskie zostaje zwolnione z obowiązku przejęcia lub wtórnego przejęcia zainteresowanej osoby, a odpowiedzialność zostaje przeniesiona na wnioskujące państwo członkowskie. Termin ten może być przedłużony do maksymalnie jednego roku, jeżeli przekazania nie można było przeprowadzić w związku z uwięzieniem zainteresowanej osoby, lub do maksymalnie osiemnastu miesięcy, jeżeli zainteresowana osoba uciekła.

[...]”.

Prawo irlandzkie

- 20 Na podstawie art. 4 Protokołu (nr 21) w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości (zwanego dalej „protokołem nr 21”) przepisy dyrektywy 2013/33 zostały transponowane do prawa irlandzkiego ze skutkiem od dnia 30 czerwca 2018 r. przez European Communities (Receptions Conditions) Regulations 2018 (S.I. No. 230/2018) [rozporządzenie w sprawie Wspólnot Europejskich z 2018 r. (warunki przyjmowania)] (zwane dalej „rozporządzeniem z 2018 r.”).

- 21 Artykuł 2 ust. 2 i 3 tego rozporządzenia stanowi:

„2) Dla celów niniejszego rozporządzenia w przypadku, gdy wobec wnioskodawcy wydano decyzję o przekazaniu w rozumieniu [European Union (Dublin System) Regulations 2018 (S.I. No. 62/2018 (rozporządzenia w sprawie Unii Europejskiej z 2018 r. (system dubliński)], zainteresowana osoba:

a) traci status wnioskodawcy; oraz

b) jest uznawana za beneficjenta, ale nie za wnioskodawcę, od dnia doręczenia tej decyzji, zgodnie z art. 5 ust. 2 wspomnianego rozporządzenia.

3) Dla celów niniejszego rozporządzenia osoba, która na podstawie art. 16 ust. 2 [European Union (Dublin System) Regulations 2018 (S.I. No. 62/2018 (rozporządzenia w sprawie Unii Europejskiej z 2018 r. (system dubliński))] złożyła odwołanie do International Protection Appeals Tribunal [trybunału odwoławczego ds. ochrony międzynarodowej, Irlandia], w przedmiocie którego sąd ten nie wydał jeszcze orzeczenia, jest uważana za beneficjenta, ale nie za wnioskodawcę”.

- 22 Artykuł 11 ust. 3 i 4 rozporządzenia z 2018 r., który wprowadza w życie art. 15 ust. 1 dyrektywy 2013/33, stanowi:

„3) Wnioskodawca może złożyć wniosek o wydanie zezwolenia na pracę [...]

- b) nie wcześniej niż w terminie ośmiu miesięcy od dnia złożenia wniosku [o udzielenie ochrony międzynarodowej].
- 4) Minister może [...] udzielić wnioskodawcy zezwolenia [na dostęp do rynku pracy], jeżeli:
 - a) z zastrzeżeniem ust. 6, upłynął okres dziewięciu miesięcy od dnia złożenia wniosku i w tym terminie nie wydano w pierwszej instancji żadnej decyzji w sprawie złożonego przez wnioskodawcę wniosku o udzielenie ochrony, oraz
 - b) sytuacji, o której mowa w lit. a) powyżej, nie można przypisać w całości lub w części wnioskodawcy””.

Postępowania główne i pytania prejudycjalne

Sprawa C-322/19

- 23 K.S. wyjechał z Pakistanu do Wielkiej Brytanii w lutym 2010 roku. Nie wystąpił on w tym państwie członkowskim z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej. W maju 2015 r. udał się do Irlandii, gdzie w dniu 11 maja 2015 r. złożył wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej. W dniu 9 marca 2016 r. Refugee Applications Commissioner (komisarz ds. wniosków o udzielenie azylu, Irlandia) podjął decyzję o przekazaniu tego wniosku do Zjednoczonego Królestwa na podstawie rozporządzenia Dublin III. K.S. odwołał się od tej decyzji; w dniu 17 sierpnia 2016 r. Refugee Appeals Tribunal (trybunał odwoławczy ds. uchodźców, Irlandia) oddalił to odwołanie. K.S. zainicjował wówczas postępowanie w zakresie kontroli sądowej przed High Court (wysokim trybunałem, Irlandia), które nadal się toczy i ma skutek zawieszający.
- 24 W międzyczasie K.S. na podstawie art. 11 ust. 3 rozporządzenia z 2018 r. wystąpił do Labour Market Access Unit of the Department of Justice and Equality (jednostki dostępu do rynku pracy przy ministerstwie sprawiedliwości i równouprawnienia, Irlandia) z wnioskiem o udzielenie zezwolenia na dostęp do rynku pracy. W związku z tym, że wniosek został rozpoznany odmownie, wniósł on odwołanie, które zostało oddalone decyzją z dnia 19 lipca 2018 r. K.S. zaskarżył tę decyzję do International Protection Appeals Tribunal (trybunału odwoławczego ds. ochrony międzynarodowej, Irlandia). Orzeczeniem z dnia 11 września 2018 r. sąd ten utrzymał w mocy decyzję odmowną z tego powodu, że na podstawie rozporządzenia z 2018 r. osobom, których wniosek został przekazany do innego państwa członkowskiego na podstawie rozporządzenia Dublin III, nie przysługuje prawo dostępu do rynku pracy. K.S. złożył wówczas wniosek o kontrolę sądową orzeczenia International Protection Appeals Tribunal (trybunału odwoławczego ds. ochrony międzynarodowej, Irlandia).
- 25 M.H.K. wyjechał z Bangladeszu do Zjednoczonego Królestwa w dniu 24 października 2009 r. Po wygaśnięciu zezwolenia na pobyt, w dniu 4 września 2014 r. – zanim podjęto decyzję w sprawie jego wniosku o przedłużenie prawa pobytu w Zjednoczonym Królestwie – udał się do Irlandii. W dniu 16 lutego 2015 r. M.H.K. złożył wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej w Irlandii. W dniu 25 listopada 2015 r. komisarz ds. wniosków o udzielenie azylu podjął decyzję o przekazaniu tego wniosku do Zjednoczonego Królestwa na podstawie rozporządzenia Dublin III. M.H.K. odwołał się od tej decyzji; w dniu 30 marca 2016 r. Refugee Appeals Tribunal (trybunał odwoławczy ds. uchodźców, Irlandia) oddalił to odwołanie. M.H.K. zainicjował wówczas postępowanie w zakresie kontroli sądowej przed High Court (wysokim trybunałem), powołując się na art. 17 rozporządzenia Dublin III. Postępowanie to, które nadal się toczy, ma skutek zawieszający.
- 26 M.H.K. wystąpił również do właściwego organu ministerstwa sprawiedliwości i równouprawnienia, na podstawie art. 11 ust. 3 dekretu z 2018 r., z wnioskiem o pozwolenie na dostęp do rynku pracy. W następstwie oddalenia tego wniosku decyzją z dnia 16 sierpnia 2018 r. M.H.K. wniósł odwołanie,

które zostało oddalone w dniu 5 września 2018 r. M.H.K. zaskarżył tę decyzję o oddaleniu do International Protection Appeals Tribunal (trybunału odwoławczego ds. ochrony międzynarodowej). Orzeczeniem z dnia 17 października 2018 r. sąd ten oddalił tę skargę, uznając, że dostęp do rynku pracy nie jest objęty zakresem „świadczeń materialnych w ramach przyjmowania”. Następnie M.H.K. złożył do sądu odsyłającego wniosek o kontrolę sądową tego orzeczenia.

- 27 Wnioski o kontrolę sądową złożone w High Court (wysokim trybunale) zostały przyjęte do rozpoznania odpowiednio w dniach 24 września i 12 listopada 2018 r. Sąd ten wskazuje, że te dwa wnioski zmierzają, po pierwsze, do wydania zarządzenia certiorari mającego za przedmiot stwierdzenie nieważności decyzji odmawiających dostępu do rynku pracy, po drugie, stwierdzenia, że art. 2 ust. 2, art. 11 ust. 2 i 12 dekretu z 2018 r. są sprzeczne z dyrektywą 2013/33, oraz, po trzecie, naprawienie poniesionej szkody.
- 28 W tym kontekście High Court (wysoki trybunał) w pierwszej kolejności zmierza do ustalenia, czy dyrektywę 2013/32, mimo że nie ma zastosowania do Irlandii, można uwzględnić przy dokonywaniu wykładni dyrektywy 2013/33.
- 29 W drugiej kolejności High Court (wysoki trybunał) zmierza do ustalenia, czy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową, której wniosek został przekazany do innego państwa członkowskiego na podstawie rozporządzenia Dublin III, może powoływać się na art. 15 ust. 1 dyrektywy 2013/33. Sąd ten przypomina, że w projekcie dyrektywy dotyczącej warunków przyjmowania z dnia 13 lipca 2016 r. Komisja Europejska zaproponowała wyłączenie osób, których dotyczy decyzja o przekazaniu na podstawie rozporządzenia Dublin III, z dostępu do rynku pracy. Sąd ten uważa jednak, że nie można z tego wywnioskować, a contrario, że art. 15 dyrektywy 2013/33 zezwala osobom, których dotyczy taka decyzja, na dostęp do rynku pracy.
- 30 High Court (wysoki trybunał) uważa, po pierwsze, że osoby takie jak skarżący w postępowaniu głównym są osobami, które „z definicji” nadużyły w pewnym stopniu mechanizmu ustanowionego w rozporządzeniu Dublin III, a po drugie, że złożenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej w państwie członkowskim innym niż państwo pierwszego wjazdu wnioskodawcy jest sprzeczne z tym rozporządzeniem. Ze względu na pojęcie nadużycia prawa osoby te nie mogą zatem korzystać z dostępu do rynku pracy na mocy art. 15 dyrektywy 2013/33.
- 31 W tym kontekście rzeczony sąd zwraca się w trzeciej kolejności z pytaniem, czy państwo członkowskie może przyjąć w ramach transpozycji art. 15 dyrektywy 2013/33 ogólny przepis stanowiący, że osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową, o których przekazaniu do innego państwa członkowskiego zadecydowano na podstawie rozporządzenia Dublin III, przypisuje się odpowiedzialność za wszelką zwłokę w przebiegu tej procedury. Uważa on, że na to pytanie należy udzielić odpowiedzi twierdzącej.
- 32 W czwartej kolejności High Court (wysoki trybunał) chciałby ustalić, czy wniesienie przez osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową sądowego środka zaskarżenia o skutku zawieszającym od decyzji o przekazaniu do innego państwa członkowskiego na podstawie rozporządzenia Dublin III również stwarza zwłokę, za którą odpowiedzialność można przypisać tej osobie w rozumieniu art. 15 ust. 1 dyrektywy 2013/33. Uważa on, że na to pytanie należy również udzielić odpowiedzi twierdzącej.
- 33 W tych okolicznościach High Court (wysoki trybunał) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:
- „1) Jeśli w przypadku wykładni jednego aktu prawa [Unii] obowiązującego w danym państwie członkowskim istnieje przyjęty w tym samym czasie inny akt, który nie ma zastosowania w tym państwie członkowskim, to czy można uwzględnić ów drugi akt w wykładni pierwszego aktu?

- 2) Czy art. 15 dyrektywy [2013/33] ma zastosowanie do osoby, wobec której wydano decyzję o przekazaniu na podstawie rozporządzenia Dublin III [...]?
- 3) Czy państwo członkowskie, stosując art. 15 dyrektywy [2013/33], jest uprawnione do przyjęcia ogólnego środka, którego skutkiem jest przypisanie wnioskodawcom podlegającym przekazaniu na podstawie rozporządzenia Dublin III [...], wszelkich opóźnień w podejmowaniu decyzji o przekazaniu lub po podjęciu takiej decyzji?
- 4) Jeżeli wnioskodawca opuszcza państwo członkowskie, w którym zaniechał złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, i udaje się do innego państwa członkowskiego, w którym składa wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej i zostaje wydana wobec niego decyzja na podstawie rozporządzenia Dublin III [...], o przekazaniu go z powrotem do pierwszego państwa członkowskiego, to czy wynikłe w związku z tym opóźnienie w rozpatrywaniu wniosku o [udzielenie ochrony międzynarodowej] można przypisać wnioskodawcy do celów art. 15 dyrektywy [2013/33]?
- 5) Czy w przypadku gdy wnioskodawca podlega przekazaniu do innego państwa członkowskiego na podstawie rozporządzenia Dublin III [...], ale przekazanie to zostaje opóźnione z powodu sądowego postępowania odwoławczego wszczętego na wniosek wnioskodawcy, skutkującego zawieszeniem przekazania na podstawie sądowego nakazu wstrzymania czynności [wydanego przez High Court (wysoki trybunał)], będące tego następstwem opóźnienie w rozpatrywaniu wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej można przypisać wnioskodawcy do celów art. 15 dyrektywy [2013/33], ogólnie lub w szczególności wówczas, gdy w ramach tych postępowań można ustalić, że kontrola sądowa jest pozbawiona podstaw, w sposób oczywisty lub inny, bądź stanowi nadużycie prawa procesowego?”.

Sprawa C-385/19

- 34 R.A.T., obywatelka Iraku, w dniu 7 marca 2018 r. złożyła w Irlandii wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej. Pismem z dnia 2 października 2018 r. poinformowano ją o podjęciu wobec niej decyzji o przekazaniu do Zjednoczonego Królestwa na podstawie rozporządzenia Dublin III. Następnie w dniu 18 października 2018 r. wniosła ona odwołanie od tej decyzji do International Protection Appeals Tribunal (trybunału odwoławczego ds. ochrony międzynarodowej). Postępowanie w sprawie tego odwołania wciąż jest w toku.
- 35 D.S., obywatel Iraku, wyjaśnia, że w dniu 1 sierpnia 2015 r. opuścił Irak, aby udać się do Austrii przez Turcję, a następnie Grecję. W Austrii złożył on wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, lecz opuścił on to państwo członkowskie, zanim wniosek ten został rozpoznany. D.S. twierdzi, że w sierpniu 2015 r. powrócił do Iraku, a następnie, w dniu 25 grudnia 2015 r., udał się bezpośrednio do Irlandii. W dniu 8 lutego 2016 r. złożył on wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej w tym ostatnim państwie członkowskim. Na podstawie art. 18 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Dublin III wydano wobec niego decyzję o przekazaniu, a właściwy organ austriacki zgodził się na przejęcie zainteresowanego na podstawie tego przepisu. D.S. wniósł od tej decyzji odwołanie do International Protection Appeals Tribunal (trybunału odwoławczego ds. ochrony międzynarodowej), które zostało oddalone. D.S. zainicjował postępowanie w zakresie kontroli sądowej przed High Court (wysokim trybunałem), które jest nadal w toku.
- 36 R.A.T. i D.S. złożyli wnioski o dostęp do rynku pracy na podstawie art. 11 dekretu z 2018 r. Ich wnioski zostały oddalone z tego powodu, że skoro wydano wobec nich decyzję o przekazaniu do innego państwa członkowskiego na podstawie rozporządzenia Dublin III, to nie mają już statusu „wnioskodawcy” i obecnie należy ich zakwalifikować jako „beneficjentów” w rozumieniu dekretu z 2018 r. Nie mogą zatem korzystać z zezwolenia na dostęp do irlandzkiego rynku pracy. R.A.T. i D.S.

wnieśli wówczas do International Protection Appeals Tribunal (trybunału odwoławczego ds. ochrony międzynarodowej) odwołania od decyzji oddalających ich wnioski. Orzeczeniami odpowiednio z dni 12 marca i 10 kwietnia 2019 r. sąd odsyłający uznał te odwołania za dopuszczalne.

- 37 W tym kontekście sąd odsyłający zmierza do ustalenia, czy osoby, o których przekazaniu do innego państwa członkowskiego zadecydowano na podstawie rozporządzenia Dublin III, mogą stanowić kategorię odrębną od kategorii „wnioskodawcy” w rozumieniu art. 15 ust. 1 dyrektywy 2013/33, która byłaby w związku z tym wykluczona z dostępu do rynku pracy państwa członkowskiego wnioskującego o to przekazanie. Zdaniem tego sądu dyrektywa ta nie zezwala na różnicowanie osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, co Trybunał potwierdził w pkt 40 wyroku z dnia 27 września 2012 r., *Cimade i GISTI* (C-179/11, EU:C:2012:594).
- 38 W odniesieniu do wykładni art. 15 ust. 1 dyrektywy 2013/33, w szczególności sformułowania „wnioskodawca nie ponosi odpowiedzialności za [...] zwłokę”, International Protection Appeals Tribunal (trybunał odwoławczy ds. ochrony międzynarodowej) uważa, że faktu wniesienia przez skarżącego sądowego środka zaskarżenia w celu zakwestionowania ważności niekorzystnej dla niego decyzji nie można automatycznie uznać za opóźnienie, za które wnioskodawca ponosi odpowiedzialność w rozumieniu tego przepisu.
- 39 International Protection Appeals Tribunal (trybunał odwoławczy ds. ochrony międzynarodowej) wskazuje ponadto, że w następstwie ogłoszenia wyroku z dnia 4 grudnia 2018 r., *The Minister for Justice and Equality i Commissioner of the Garda Síochána* (C-378/17, EU:C:2018:979), uznał on, że dekret z 2018 r. jest sprzeczny z art. 15 dyrektywy 2013/33, i w związku z tym zdecydował o zastosowaniu tej dyrektywy zamiast przepisów krajowych, czego skutkiem jest zezwolenie zainteresowanemu skarżącemu na dostęp do irlandzkiego rynku pracy.
- 40 W tych okolicznościach International Protection Appeals Tribunal (trybunał odwoławczy ds. ochrony międzynarodowej) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

- „1) Czy w art. 15 dyrektywy [2013/33] przewidziane zostały oddzielne kategorie »wnioskodawców«?
- 2) Jakiego rodzaju postępowanie będzie stanowiło zwłokę, za którą odpowiedzialność ponosi wnioskodawca w rozumieniu art. 15 ust. 1 dyrektywy [2013/33]?”.

Postępowanie przed Trybunałem

- 41 Postanowieniem prezesa Trybunału z dnia 14 czerwca 2019 r. sprawy C-322/19 i C-385/19 połączono do celów pisemnego i ustnego etapu postępowania i wydania wyroku.
- 42 Odrębnym postanowieniem z dnia 23 kwietnia 2019 r. High Court (wysoki trybunał) zwrócił się do Trybunału o rozpoznanie sprawy C-322/19 w trybie przyspieszonym na podstawie art. 105 § 1 regulaminu postępowania przed Trybunałem. International Protection Appeals Tribunal (trybunał odwoławczy ds. ochrony międzynarodowej) w postanowieniu odsyłającym z dnia 16 maja 2019 r. zwrócił się z takim samym wnioskiem w związku ze sprawą C-385/19.
- 43 Z art. 105 § 1 regulaminu wynika, że na wniosek sądu odsyłającego lub w wyjątkowych przypadkach z urzędu, jeżeli charakter sprawy wymaga niezwłocznego rozstrzygnięcia, prezes Trybunału może postanowić, po zapoznaniu się ze stanowiskiem sędziego sprawozdawcy i rzecznika generalnego, o rozpatrzeniu odesłania prejudycjalnego w trybie przyspieszonym, stanowiącym odstępstwo od przepisów niniejszego regulaminu.

- 44 Na poparcie swoich wniosków sądy odsyłające podkreślają, że skarżący w postępowaniach głównych znajdują się w stanie niepewności co do ich prawa dostępu do rynku pracy i co do ich życia rodzinnego, pogłębianym ich zdaniem przez istnienie rozbieżnych orzeczeń sądów irlandzkich dotyczących stosowania dyrektywy 2013/33. Odpowiedź Trybunału udzielona w bardzo krótkim czasie umożliwiłaby zakończenie tego stanu niepewności.
- 45 Sądy te wskazują również, że prawo dostępu do rynku pracy przyznane w dyrektywie 2013/33, będące przedmiotem spraw w postępowaniach głównych, wchodzi w zakres prawa do godności ludzkiej zagwarantowanego w art. 1 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „kartą”).
- 46 W dniu 22 maja 2019 r., w odniesieniu do sprawy C-322/19, i w dniu 14 czerwca 2019 r., w odniesieniu do sprawy C-385/19, prezes Trybunału postanowił oddalić na podstawie art. 105 § 1 regulaminu postępowania wnioski sądów odsyłających, o których mowa w pkt 42 niniejszego wyroku.
- 47 Decyzje te wynikają przede wszystkim z faktu, że niepewność prawa, na którą powołują się skarżący w postępowaniu głównym, oraz ich uzasadniony interes w tym, by jak najszybciej poznać zakres praw, które wywodzą z prawa Unii, nie mogą jako takie stanowić wyjątkowego przypadku uzasadniającego zastosowanie trybu przyspieszonego przewidzianego w art. 105 regulaminu postępowania (zob. podobnie postanowienie prezesa Trybunału z dnia 18 stycznia 2019 r., Adusbef i in., C-686/18, niepublikowane, EU:C:2019:68, pkt 14 oraz przytoczone tam orzecznictwo).
- 48 I tak w odróżnieniu od postanowienia prezesa Trybunału z dnia 17 kwietnia 2008 r., Metock i in. (C-127/08, niepublikowanego, EU:C:2008:235), przytoczonego przez High Court (wysoki trybunał), dotyczącego par pozbawionych możliwości prowadzenia normalnego życia rodzinnego, z postanowień odsyłających nie wynika, że taka sytuacja ma miejsce w niniejszej sprawie. Podobnie w sprawie, w której wydano postanowienie prezesa Trybunału z dnia 9 września 2011 r., Dereci i in. (C-256/11, niepublikowane, EU:C:2011:571, pkt 15), które również przytacza High Court (wysoki trybunał), przynajmniej jednemu ze skarżących odmówiono nadania skutku zawieszającego odwołaniu, które złożył od decyzji o wydaleniu, w związku z czym decyzja o wydaleniu zainteresowanego mogła zostać wykonana w każdej chwili. Trybunał uznał, że to zagrożenie nieuchronnym wydaleniem pozbawiło go możliwości prowadzenia normalnego życia rodzinnego. Jednakże w sprawach w postępowaniach głównych skarżący nie są pozbawieni wolności, a wykonanie dotyczących ich decyzji o przekazaniu jest zawieszane w oczekiwaniu na prawomocny wyrok.
- 49 Należy następnie wyjaśnić, że rozbieżność co do wykładni przepisu prawa Unii między sądami krajowymi nie może sama w sobie wystarczyć do uzasadnienia, by wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym podlegał rozpoznaniu w trybie przyspieszonym. Znaczenie zapewnienia jednolitego stosowania w całej Unii Europejskiej wszystkich przepisów wchodzących w skład jej porządku prawnego jest bowiem nierozdzielnie związane z każdym wnioskiem złożonym na mocy art. 267 TFUE (zob. podobnie postanowienie Trybunału z dnia 17 września 2018 r., Lexitor, C-383/18, niepublikowane, EU:C:2018:769, pkt 16).
- 50 Wreszcie, z postanowień odsyłających nie wynika, by skarżący w postępowaniach głównych zostali pozbawieni świadczeń materialnych w ramach przyjmowania, gwarantowanych dyrektywą 2013/33. W konsekwencji ich sytuacja nie charakteryzuje się niepewnością w takim natężeniu, by uzasadniać zastosowanie trybu przyspieszonego, przewidzianego w art. 105 regulaminu postępowania.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie dopuszczalności pytania trzeciego w sprawie C-322/19

- 51 Poprzez pytanie trzecie w sprawie C-322/19 High Court (wysoki trybunał) zwraca się zasadniczo z pytaniem, czy państwo członkowskie może, w kontekście transpozycji art. 15 dyrektywy 2013/33, przyjąć środek ogólny, na mocy którego przypisuje się osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową, o której przekazanie do innego państwa członkowskiego wniesiono na podstawie rozporządzenia Dublin III, odpowiedzialność za zwłokę w wydaniu decyzji o przekazaniu.
- 52 Na wstępie należy zaznaczyć, że z akt sprawy, którymi dysponuje Trybunał, nie wynika, by taki ogólny środek transpozycji był przedmiotem sporów w postępowaniach głównych.
- 53 Tymczasem, o ile pytania dotyczące prawa Unii korzystają z domniemania posiadania znaczenia dla sprawy, o tyle odesłanie prejudycjalne nie ma służyć wydawaniu opinii doradczych w przedmiocie kwestii ogólnych i hipotetycznych, lecz ma być podyktowane rzeczywistą potrzebą skutecznego rozstrzygnięcia sporu (wyroki: z dnia 10 grudnia 2018 r., Wightman i in. C-621/18, EU:C:2018:999, pkt 28; a także z dnia 26 marca 2020 r., Miasto Łowicz i Prokurator Generalny, C-558/18 i C-563/18, EU:C:2020:234, pkt 44).
- 54 W każdym razie, jak słusznie zauważa Komisja, zwłoka, o której mowa w art. 15 ust. 1 tej dyrektywy, dotyczy wydania w pierwszej instancji decyzji w sprawie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, a nie wydania decyzji o przekazaniu w rozumieniu rozporządzenia Dublin III.
- 55 Z powyższego wynika, że w zakresie, w jakim pytanie trzecie w sprawie C-322/19 w rzeczywistości służy uzyskaniu opinii doradczej, jest ono niedopuszczalne.

Co do istoty

W przedmiocie pytania pierwszego w sprawie C-322/19

- 56 Poprzez pytanie pierwsze przedłożone w sprawie C-322/19 High Court (wysoki trybunał) zmierza w istocie do ustalenia, czy sąd krajowy może wziąć pod uwagę dyrektywę 2013/32, która zgodnie z art. 1 i 2 oraz art. 4a ust. 1 Protokołu nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości nie ma zastosowania w państwie członkowskim tego sądu, do celów wykładni przepisów dyrektywy 2013/33, która z kolei ma zastosowanie w tym państwie członkowskim zgodnie z art. 4 tego protokołu.
- 57 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału zarówno z wymogu jednolitego stosowania prawa Unii, jak i z zasady równego traktowania wynika, że treść przepisu prawa Unii, który nie zawiera wyraźnego odesłania do prawa państw członkowskich do celów ustalenia jego znaczenia i zakresu, powinna zwykle w całej Unii być przedmiotem autonomicznej i jednolitej wykładni, którą należy ustalić z uwzględnieniem nie tylko jego brzmienia, ale również kontekstu tego przepisu oraz celu danego uregulowania [wyrok z dnia 25 czerwca 2020 r., Ministerio Fiscal (Organ, który może otrzymać wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej), C-36/20 PPU, EU:C:2020:495, pkt 53 i przytoczone tam orzecznictwo].
- 58 Ponadto w sytuacji takiej jak rozpatrywana w postępowaniu głównym, w której oba przedmiotowe instrumenty należą do tego samego korpusu prawnego, a mianowicie do wspólnego europejskiego systemu azylowego, dla celów wykładni przepisów dyrektywy 2013/33 przepisy dyrektywy 2013/32 stanowią istotne i niezbędne elementy kontekstu.

- 59 W tych okolicznościach należy uwzględnić dyrektywę 2013/32, nawet jeśli na mocy protokołu nr 21 nie ma ona zastosowania w państwie członkowskim sądu odsyłającego, w celu dokonania wykładni dyrektywy 2013/33, mającej zastosowanie w tym państwie członkowskim na mocy tego protokołu, aby zapewnić jednolitą wykładnię i jednolite stosowanie przepisów tej ostatniej dyrektywy we wszystkich państwach członkowskich.
- 60 W związku z tym na pytanie pierwsze przedłożone w sprawie C-322/19 należy udzielić następującej odpowiedzi: sąd krajowy powinien uwzględnić dyrektywę 2013/32, która zgodnie z art. 1 i 2 oraz art. 4a ust. 1 protokołu nr 21 nie ma zastosowania w państwie członkowskim tego sądu, do celów wykładni przepisów dyrektywy 2013/33, która z kolei ma zastosowanie w tym państwie członkowskim zgodnie z art. 4 tego protokołu.

W przedmiocie pytania drugiego w sprawie C-322/19 oraz pytania pierwszego w sprawie C-385/19

- 61 Poprzez pytanie drugie w sprawie C-322/19 oraz pytanie pierwsze w sprawie C-385/19, które należy rozpatrywać łącznie, sądy odsyłające zmierzają zasadniczo do ustalenia, czy wykładni art. 15 dyrektywy 2013/33 należy dokonywać w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, które wyklucza z dostępu do rynku pracy osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową w rozumieniu art. 2 lit. b) tej dyrektywy, wyłącznie na tej podstawie, że została wobec niej podjęta decyzja o przekazaniu na podstawie rozporządzenia Dublin III.
- 62 W tym względzie należy w pierwszej kolejności przypomnieć, że zgodnie z art. 15 ust. 1 dyrektywy 2013/33 państwa członkowskie zapewniają wnioskodawcom dostęp do rynku pracy na warunkach określonych w tym przepisie. W zakresie, w jakim przepis ten odnosi się do dostępu do rynku pracy na rzecz „wnioskodawców”, należy odnieść się do definicji tego pojęcia w art. 2 lit. b) tej dyrektywy.
- 63 „Wnioskodawca” został określony w art. 2 lit. b) dyrektywy 2013/33 jako „obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec, który złożył wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, w odniesieniu do którego nie została jeszcze podjęta ostateczna decyzja”. Posługując się [w wersji francuskiej] zaimkiem przymiotnym nieokreślonym „tout” prawodawca Unii uściślił, jak wskazał rzecznik generalny w pkt 54 opinii, że żaden obywatel państwa trzeciego ani bezpaństwowiec nie jest a priori wykluczony ze statusu wnioskodawcy.
- 64 Ponadto art. 2 lit. b) nie wprowadza żadnego rozróżnienia w zależności od tego, czy wnioskodawca podlega procedurze przekazania do innego państwa członkowskiego na mocy rozporządzenia Dublin III, czy też procedurze tej nie podlega. Przepis ten przewiduje bowiem, że wnioskodawca zachowuje swój status dopóty, dopóki „nie została jeszcze podjęta ostateczna decyzja” w sprawie jego wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej. Jak zauważył rzecznik generalny w pkt 55–58 opinii, decyzja o przekazaniu nie stanowi podjętej ostatecznie decyzji w przedmiocie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, a zatem jej wydanie nie może skutkować pozbawieniem zainteresowanego statusu „wnioskodawcy” w rozumieniu art. 2 lit. b) dyrektywy 2013/33.
- 65 W drugiej kolejności taka literalna wykładnia jest zgodna zamiarem prawodawcy Unii wynikającym z motywu 8 dyrektywy 2013/33, zgodnie z którym dyrektywa powinna być stosowana na wszystkich etapach i we wszystkich rodzajach postępowań w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej, i tak długo, jak długo wnioskodawcom wolno pozostać na terytorium państw członkowskich w tym charakterze. Wynika z tego, że wnioskodawcy objęci „postępowaniami w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej” ustanowionymi w rozporządzeniu Dublin III są w sposób oczywisty objęci podmiotowym zakresem zastosowania rzeczony dyrektywy, a w konsekwencji – jej art. 15.
- 66 Wykładnię tę potwierdzają również dwa inne instrumenty, które, jak dyrektywa 2013/33, stanowią część wspólnego europejskiego systemu azylowego, a mianowicie dyrektywa 2013/32 i rozporządzenie Dublin III. Zgodnie bowiem z motywem 27 dyrektywy 2013/32 obywatele państw trzecich lub

bezzastronkowcy, którzy wyrazili chęć wystąpienia o udzielenie ochrony międzynarodowej, są wnioskodawcami ubiegającymi się o ochronę międzynarodową. Z tego tytułu powinni im przysługiwać prawa gwarantowane na podstawie tej dyrektywy oraz dyrektywy 2013/33. Podobnie z motywu 11 rozporządzenia Dublin III wyraźnie wynika, że dyrektywa 2013/33 ma zastosowanie do postępowania w sprawie ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego, uregulowanego w tym rozporządzeniu. W praktyce takie postępowanie toczy się w państwie członkowskim, które zwraca się o przekazanie wniosku do innego państwa członkowskiego, do czasu przejścia lub wtórnego przejścia wnioskodawcy przez wezwane państwo członkowskie, jeżeli okaże się, że to ostatnie jest faktycznie odpowiedzialne za rozpatrzenie tego wniosku na mocy tego rozporządzenia.

- 67 W trzeciej kolejności taka wykładnia art. 15 ust. 1 dyrektywy 2013/33 jest spójna z wyrokiem z dnia 27 września 2012 r., *Cimade i GISTI* (C-179/11, EU:C:2012:594), dotyczącym ciężącego na państwie członkowskim, w którym złożono wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej na mocy dyrektywy 2003/9, uchylonej i zastąpionej dyrektywą 2013/33, obowiązku zapewnienia wnioskodawcy świadczeń materialnych w ramach przyjmowania przed przejściem lub wtórnym przejściem go przez państwo członkowskie odpowiedzialne za rozpatrzenie tego wniosku na mocy rozporządzenia poprzedzającego rozporządzenie Dublin III. W pkt 40 tego wyroku Trybunał stwierdził, że art. 2 i 3 dyrektywy 2003/9, które odpowiadają co do istoty art. 2 i 3 dyrektywy 2013/33, przewidują tylko jedną kategorię osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, obejmującą wszystkich obywateli państw trzecich i bezpaństwowców, którzy składają wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej. W pkt 53 tego wyroku Trybunał stwierdził w istocie, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową zachowuje ten status do czasu wydania ostatecznej decyzji w sprawie jej wniosku. Wreszcie, w pkt 58 tego samego wyroku Trybunał podkreślił, że obowiązek zapewnienia przez państwo członkowskie, do którego skierowano taki wniosek, minimalnych warunków przyjmowania ustanowionych w dyrektywie 2003/9, ustaje wyłącznie w następstwie rzeczywistego przekazania wnioskodawcy przez to państwo członkowskie.
- 68 Chociaż dostęp do rynku pracy nie stanowi, ściśle rzecz ujmując, świadczenia materialnego w ramach przyjmowania w rozumieniu art. 2 lit. g) dyrektywy 2013/33, to jednak wchodzi on w zakres warunków przyjmowania w rozumieniu art. 2 lit. f) tej dyrektywy, rozumianych jako prawa i korzyści przyznane przez tę dyrektywę każdej osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową, której wniosek nie został ostatecznie rozstrzygnięty. W związku z tym spoczywający na zainteresowanym państwie członkowskim na mocy art. 15 ust. 1 dyrektywy 2013/33 obowiązek udzielenia osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową dostępu do rynku pracy ustaje dopiero w momencie jej ostatecznego przekazania do wezwanego państwa członkowskiego.
- 69 W czwartej kolejności motyw 11 dyrektywy 2013/33 przewiduje, że należy ustanowić normy dotyczące przyjmowania wnioskodawców, wystarczające do zapewnienia im godnego poziomu życia i porównywalnych warunków życia we wszystkich państwach członkowskich. Trybunał uściślił również, że poszanowanie godności ludzkiej obowiązuje nie tylko wobec osób ubiegających się o azyl przebywających na terytorium odpowiedzialnego państwa członkowskiego w oczekiwaniu na wydanie decyzji dotyczącej ich wniosku o udzielenie azylu, lecz również wobec osób ubiegających się o azyl oczekujących na określenie państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrywanie tego wniosku (wyrok z dnia 27 września 2012 r., *Cimade i GISTI*, C-179/11, EU:C:2012:594, pkt 43). Jak zauważył rzecznik generalny w pkt 85 opinii, posiadanie pracy w sposób oczywisty przyczynia się do zachowania godności wnioskodawcy, ponieważ dochody uzyskiwane z zatrudnienia pozwalają mu nie tylko na zaspokojenie własnych potrzeb, lecz również na dysponowanie zakwaterowaniem poza placówkami przyjmującymi, w którym może w stosownym przypadku, przyjąć swoją rodzinę.
- 70 Ponadto w motywie 23 dyrektywy 2013/33 przewidziano, że jednym z celów dyrektywy jest „promowanie samowystarczalności wnioskodawców” ubiegających się o ochronę międzynarodową. W tym względzie należy przypomnieć, że, jak podkreśliła Komisja w swoim wniosku dotyczącym dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 grudnia 2008 r. ustanawiającej minimalne normy dotyczące przyjmowania osób ubiegających się o azyl [COM(2008) 815 wersja ostateczna], dostęp do

rynku pracy jest korzystny zarówno dla osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, jak i dla przyjmującego państwa członkowskiego. Uproszczenie dostępu do rynku pracy dla tych wnioskodawców może zapobiegać ryzyku ich izolacji i wykluczenia społecznego ze względu na niepewność ich sytuacji. Sprzyja to również samowystarczalności osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, która jest jednym z celów dyrektywy 2013/33.

- 71 Natomiast uniemożliwienie osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową dostępu do rynku pracy jest sprzeczne z tym celem, niezależnie od tego, że nakłada na dane państwo członkowskie koszty z tytułu wypłaty dodatkowych świadczeń socjalnych. To samo dotyczy sytuacji, gdy wnioskodawca, wobec którego wydano decyzję o przekazaniu do innego państwa członkowskiego, nie ma możliwości dostępu do rynku pracy przez cały okres od dnia złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej do dnia, w którym zaakceptowano jego przekazanie do wezwanego państwa członkowskiego, do którego to okresu należy dodać czas rozpatrywania jego wniosku w ścisłym znaczeniu, który może trwać do sześciu miesięcy od dnia, w którym wezwane państwo członkowskie zaakceptowało przekazanie danej osoby.
- 72 W związku z tym osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową w rozumieniu art. 2 lit. b) dyrektywy 2013/33, wobec których wydano decyzję o przekazaniu na podstawie rozporządzenia Dublin III, są objęte podmiotowym zakresem zastosowania art. 15 ust. 1 tej dyrektywy.
- 73 W świetle powyższych rozważań na pytanie drugie w sprawie C-322/19 i na pytanie pierwsze w sprawie C-385/19 należy udzielić następującej odpowiedzi: art. 15 dyrektywy 2013/33 należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, które wyklucza osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową z dostępu do rynku pracy wyłącznie na tej podstawie, że decyzja o jej przekazaniu została podjęta w stosunku do niej na podstawie rozporządzenia Dublin III.

W przedmiocie pytania drugiego w sprawie C-385/19

- 74 Poprzez pytanie drugie przedłożone w sprawie C-385/19 International Protection Appeals Tribunal (trybunał odwoławczy ds. ochrony międzynarodowej) zmierza zasadniczo do ustalenia, jakie działania mogą stwarzać zwłokę, za którą odpowiedzialność można przypisać osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową w rozumieniu art. 15 ust. 1 dyrektywy 2013/33.
- 75 Na wstępie należy zauważyć, podobnie jak uczynił to rzecznik generalny w pkt 99 i nast. opinii, że dyrektywa 2013/33 nie zawiera żadnej wskazówki w tym zakresie.
- 76 W związku z tym należy odnieść się do ustanowionych dyrektywą 2013/32 wspólnych zasad proceduralnych dotyczących przyznawania ochrony międzynarodowej, którą to dyrektywę, jak stwierdzono w pkt 60 niniejszego wyroku, należy brać pod uwagę do celów dokonania wykładni przepisów dyrektywy 2013/33.
- 77 I tak z art. 31 ust. 3 dyrektywy 2013/32 wynika, że opóźnienie w rozpatrzeniu wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej można przypisać wnioskodawcy, jeżeli nie wywiązuje się on z obowiązków ciążących na nim na mocy art. 13 tej dyrektywy. Przepis ten przewiduje, że wnioskodawca ma obowiązek współpracować z właściwymi organami krajowymi w celu ustalenia jego tożsamości, a także innych elementów, o których mowa w art. 4 ust. 2 dyrektywy 2011/95, to znaczy wieku, przeszłości, w tym przeszłości uwzględnianych krewnych, jego obywatelstwa (obywatelstw), państwa (państw) i miejsca (miejs) poprzedniego pobytu, wcześniejszych wniosków azylowych, tras podróży, dokumentów podróży oraz powodów występowania o udzielenie ochrony międzynarodowej. Obowiązek współpracy ciążący na wnioskodawcy oznacza, że dostarczy on w miarę możliwości żądane dokumenty oraz, w stosownym wypadku, udzieli wymaganych wyjaśnień i informacji (wyrok z dnia 14 września 2017 r., K., C-18/16, EU:C:2017:680, pkt 38).

- 78 Artykuł 13 dyrektywy 2013/32 zezwala również państwom członkowskim na nałożenie na wnioskodawcę innych obowiązków niezbędnych do rozpatrzenia jego wniosku, w szczególności na zobowiązanie go do zgłoszenia się do właściwych organów lub do stawienia się w określonym czasie i miejscu, do powiadomienia organów o miejscu zamieszkania, jak również na przeszukiwanie go, fotografowanie i rejestrowanie jego oświadczeń.
- 79 Z powyższych rozważań wynika zasadniczo, że wnioskodawcy można przypisać odpowiedzialność za zwłokę w rozpatrzeniu wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, jeżeli nie podjął on współpracy z właściwymi organami krajowymi. W obliczu przypomnianego w pkt 57 i nast. niniejszego wyroku wymogu jednolitej wykładni i jednolitego stosowania prawa Unii wykładnia ta jest konieczna nawet wówczas, gdy na mocy konkretnego aktu stanowiącego odstępstwo, w tym przypadku protokołu nr 21, dyrektywa 2013/32 nie ma zastosowania w danym państwie członkowskim.
- 80 W świetle powyższych rozważań na pytanie drugie w sprawie C-385/19 należy udzielić następującej odpowiedzi: art. 15 ust. 1 dyrektywy 2013/33 należy interpretować w ten sposób, że osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową można przypisać odpowiedzialność za zwłokę w wydaniu w pierwszej instancji decyzji w sprawie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej wynikającą z braku współpracy tej osoby z właściwymi organami.

W przedmiocie pytania czwartego w sprawie C-322/19

- 81 Poprzez pytanie czwarte przedłożone w sprawie C-322/19 High Court (wysoki trybunał) zmierza w istocie do ustalenia, czy art. 15 ust. 1 dyrektywy 2013/33 należy interpretować w ten sposób, że państwo członkowskie może przypisać wnioskodawcy ubiegającemu się o ochronę międzynarodową odpowiedzialność za zwłokę w wydaniu w pierwszej instancji decyzji w sprawie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na tej podstawie, że wnioskodawca ten nie złożył wniosku w pierwszym państwie członkowskim wjazdu.
- 82 W tym względzie, po pierwsze, jak wskazał rzecznik generalny w pkt 110 i 112 opinii, żaden przepis rozporządzenia Dublin III nie zobowiązuje osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową do złożenia wniosku w państwie członkowskim pierwszego wjazdu.
- 83 Po drugie, należy przypomnieć, że art. 3 ust. 1 rozporządzenia Dublin III przewiduje, że wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej jest rozpatrywany przez jedno państwo członkowskie, a mianowicie państwo, które jako odpowiedzialne wskazują kryteria wymienione w porządku hierarchicznym w rozdziale III tego rozporządzenia. Państwo członkowskie pierwszego wjazdu nie jest automatycznie państwem członkowskim odpowiedzialnym za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, które powinno zostać ustalone w świetle kryteriów ustanowionych w art. 7 ust. 1 i 2 tego rozporządzenia.
- 84 W tych okolicznościach osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową, która opuszcza jedno państwo członkowskie bez złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej i która składa taki wniosek w innym państwie członkowskim, nie można przypisać odpowiedzialności za mogącą stąd wynikać zwłokę w rozpatrzeniu jej wniosku wyłącznie na tej podstawie.
- 85 W świetle powyższych rozważań na pytanie czwarte w sprawie C-322/19 należy udzielić następującej odpowiedzi: art. 15 ust. 1 dyrektywy 2013/33 należy interpretować w ten sposób, że państwo członkowskie nie może przypisać osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową odpowiedzialności za zwłokę w wydaniu w pierwszej instancji decyzji w sprawie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na tej podstawie, że osoba ta nie złożyła wniosku w pierwszym państwie członkowskim wjazdu w rozumieniu art. 13 rozporządzenia Dublin III.

W przedmiocie pytania piątego w sprawie C-322/19

- 86 Poprzez pytanie piąte przedłożone w sprawie C-322/19 High Court (wysoki trybunał) zmierza w istocie do ustalenia, czy art. 15 ust. 1 dyrektywy 2013/33 należy interpretować w ten sposób, że państwo członkowskie może przypisać osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową odpowiedzialność za zwłokę w rozpatrzeniu jej wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej wynikającą ze złożenia przez nią sądowego środka zaskarżenia o skutku zawieszającym od decyzji o przekazaniu podjętej wobec niej na podstawie rozporządzenia Dublin III.
- 87 W pierwszej kolejności należy przypomnieć, że art. 27 ust. 3 rozporządzenia Dublin III zobowiązuje państwa członkowskie do tego, by w swoim prawie krajowym przewidziały, że odwołanie od decyzji o przekazaniu daje będącej jej adresatem osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową prawo do pozostania w danym państwie członkowskim do czasu rozstrzygnięcia odwołania, a po drugie, że następuje automatyczne zawieszenie przekazania.
- 88 Przepisy te należy interpretować w świetle motywu 19 rozporządzenia Dublin III, który przewiduje, że w celu zapewnienia skutecznej ochrony praw osób ubiegających się o ochronę międzynarodową należy określić gwarancje prawne oraz prawo do skutecznego środka zaskarżenia w odniesieniu do decyzji dotyczących przekazania do odpowiedzialnego państwa członkowskiego, zgodnie z art. 47 karty. I tak orzeczono już, po pierwsze, że nie było zamiarem prawodawcy Unii poświęcenie ochrony sądowej osób ubiegających się o udzielenie ochrony międzynarodowej na rzecz wymogu szybkości rozpatrywania ich wniosku, gdy zapewniał im skuteczną i pełną ochronę sądową (zob. podobnie wyroki: z dnia 7 czerwca 2016 r., Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, pkt 57; z dnia 31 maja 2018 r., Hassan, C-647/16, EU:C:2018:368, pkt 57), a po drugie, że restrykcyjna wykładnia zakresu prawa do środka zaskarżenia przewidzianego w art. 27 ust. 1 rozporządzenia Dublin III mogłaby przeszkodzić realizacji tego celu (zob. podobnie wyrok z dnia 26 lipca 2017 r., Mengesteab, C-670/16, EU:C:2017:587, pkt 46, 47).
- 89 Wynika stąd, że wykonywanie przez wnioskodawcę przysługującego mu prawa do zaskarżenia wydanej wobec niego decyzji o przekazaniu nie może, jako takie, być przyczyną powstania zwłoki, za którą odpowiedzialność można mu przypisać w rozumieniu art. 15 ust. 1 dyrektywy 2013/33. W ust. 3 tego artykułu uściślono ponadto, że podczas trwania postępowania odwoławczego nie można cofnąć osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową dostępu do rynku pracy. Powinno to również dotyczyć sytuacji odwołania się od decyzji o przekazaniu, o której mowa w art. 27 ust. 3 rozporządzenia Dublin III.
- 90 W drugiej kolejności nie można zakładać, bez zbadania przez sąd krajowy okoliczności danej sprawy, że wniesienie sądowego środka zaskarżenia na decyzję o przekazaniu stanowi nadużycie prawa.
- 91 W tym względzie należy przypomnieć, że dowód istnienia praktyki stanowiącej nadużycie wymaga z jednej strony całości obiektywnych okoliczności, z których wynika, że pomimo formalnego poszanowania zasad przewidzianych w uregulowaniach Unii cel, jakiemu służą te uregulowania, nie został osiągnięty, a z drugiej strony wystąpienia subiektywnego elementu w postaci woli uzyskania korzyści wynikającej z uregulowań Unii poprzez sztuczne stworzenie przesłanek wymaganych dla jej uzyskania (wyrok z dnia 18 grudnia 2014 r., McCarthy i in., C-202/13, EU:C:2014:2450, pkt 54 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 92 Trybunał uściślił również, zasadniczo, że fakt, że państwo członkowskie ma ewentualnie do czynienia ze znaczną liczbą wypadków nadużycia prawa lub oszustwa, których dopuszczają się obywatele państw trzecich, nie może uzasadniać przyjęcia środka opierającego się na względach prewencji ogólnej, z wyłączeniem wszelkiej szczegółowej oceny indywidualnego zachowania danej osoby. Przyjęcie środków zmierzających do realizacji celu prewencji ogólnej skierowanej przeciwko częstym wypadkom nadużycia prawa lub oszustwa skutkowałoby bowiem tym, że sama przynależność danej osoby do

określonej grupy osób pozwoliłaby państwom członkowskim na odmowę uznania prawa wyraźnie przyznanego w prawie Unii (zob. podobnie wyrok z dnia 18 grudnia 2014 r., McCarthy i in., C-202/13, EU:C:2014:2450, pkt 55, 56).

- ⁹³ W świetle powyższych rozważań na pytanie piąte w sprawie C-322/19 należy udzielić następującej odpowiedzi: art. 15 ust. 1 dyrektywy 2013/33 należy interpretować w ten sposób, że państwo członkowskie nie może przypisywać osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową odpowiedzialności za zwłokę w rozpatrzeniu jej wniosku wynikającą ze złożenia przez nią sądowego środka zaskarżenia o skutku zawieszającym od decyzji o przekazaniu podjętej w jej sprawie na podstawie rozporządzenia Dublin III.

W przedmiocie kosztów

- ⁹⁴ Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądami odsyłającymi, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (czwarta izba) orzeka, co następuje:

- 1) Sąd krajowy powinien uwzględnić dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej, która zgodnie z art. 1 i 2 oraz art. 4a ust. 1 Protokołu (nr 21) w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości nie ma zastosowania w państwie członkowskim tego sądu, do celów wykładni przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/33/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia norm dotyczących przyjmowania wnioskodawców ubiegających się o ochronę międzynarodową, która z kolei ma zastosowanie w tym państwie członkowskim zgodnie z art. 4 tego protokołu.
- 2) Artykuł 15 dyrektywy 2013/33 należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, które wyklucza osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową z dostępu do rynku pracy wyłącznie na tej podstawie, że decyzja o jej przekazaniu została podjęta w stosunku do niej na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 604/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca.
- 3) Artykuł 15 ust. 1 dyrektywy 2013/33 należy interpretować w ten sposób, że:
 - osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową można przypisać odpowiedzialność za zwłokę w wydaniu w pierwszej instancji decyzji w sprawie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej wynikającą z braku współpracy tej osoby z właściwymi organami;
 - państwo członkowskie nie może przypisać osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową odpowiedzialności za zwłokę w wydaniu w pierwszej instancji decyzji w sprawie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na tej podstawie, że osoba ta nie złożyła wniosku w pierwszym państwie członkowskim wjazdu w rozumieniu art. 13 rozporządzenia nr 604/2013;

- państwo członkowskie nie może przypisywać osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową odpowiedzialności za zwłokę w rozpatrzeniu jej wniosku wynikającą ze złożenia przez nią sądowego środka zaskarżenia o skutku zawieszającym od decyzji o przekazaniu podjętej w jej sprawie na podstawie rozporządzenia nr 604/2013.

Podpisy